

Preek over Galaten 5:25-6:10

- Schidwolde, 3 juni 2018
- Kees van Dusseldorp
- viering HA

Liturgie:

Thema: *Doe het goede!*

Votum en groet

Gz.148 *Zie de zon, zie de maan* [Wiekslag 1-8]

Wetslezing

Ps.9:5,6,7,8

Gebed

Lezen: Gal.5:25-6:10

Preek: Gal.6:10 *Doe het goede!*

Ps.146:5,6,7,8

Avondmaalsformulier 1**

Gedicht

Gebed

Ld.314:1,3 *Gij die gelooft, verheugt u samen*

Viering [tijdens de viering zingen]

Gz.161 *Heer, U bent mijn leven*

Ps.103:3,4

Gebed

Collecte

Gz.108 *Halleluja eeuwig dank en ere*

Zegen

Gemeente van Christus,

** Uren en euro's

Uren en euro's. Dat zijn voor veel mensen gevoelige plekken. De agenda en de portemonnee. Daar blijkt hoe je in het leven staat. Hoe je je overtuigingen praktisch maakt. Waaraan besteed je je tijd? En waaraan besteed je je geld? Uren en euro's. Hoeveel gebruik je daarvan voor jezelf en hoeveel geef je daarvan aan een ander? En aan wie dan?

Over uren en euro's gaat het ook in het christelijk geloof. Christen zijn gaat niet alleen over je hart, je gevoel, je overtuiging. Maar ook over uren en euro's. Geloven doe je niet alleen door te zingen, te bidden en te praten. Maar ook door je tijd en je geld in zetten voor een ander. En zo praktisch christen te zijn.

Maar aan wie besteedt je eigenlijk je uren en euro's? Is dat vooral aan de groep mensen die dicht om je heen leven, je familie en vrienden? Of is het wel wat breder, maar toch vooral aan mede-christenen, bijvoorbeeld aan de kerk of aan christelijke organisaties? Of geef jij ook tijd en geld aan mensen die geen christen zijn? Hoe ligt die verhouding? Zou het de moeite waard zijn om daar eens kritisch naar te kijken?

Tijd en geld. Dat zijn concrete en praktische zaken. Die iets laten zien. Waarmee je iets kunt doen. Ze vallen onder de opdracht van Paulus: 'Laten we het goede *doen*.' Over het doen van het goede, daarmee sluit Paulus zijn brief aan de Galaten af. Een praktische conclusie, die vraagt om concreet handelen.

'Het goede doen', hoort bij het christelijk geloof. Het is een kerntekst voor het diaconaat van de gemeente. Daarmee bedoel ik niet het werk van de diakenen, maar van de hele gemeente en iedere christen persoonlijk. Je dienstbaarheid, je inzet om te helpen, je motivatie om met christelijke liefde te zorgen voor mensen die het moeilijk hebben, de acties van de kerk ten behoeve van barmhartigheid en gerechtigheid in de samenleving. Een diaconaal leven, een dienstbaar leven. Waarin je geloof zichtbaar wordt, bijvoorbeeld in de besteding van je uren en je euro's. Als je avondmaal gevierd hebt, hoe werkt dat dan door in je levensstijl? In je daden? In je houding? Als je naar de kerk bent geweest, hoe pak je dan je leven weer op? Laten we het goede doen! Laten we ook christen zijn in de praktijk!

Maar wat mij in deze oproep van Paulus al heel lang dwars zit, is de rangorde die hij erbij aangeeft. Aan wie moet ik mijn uren en euro's geven? 'Het goede doen voor iedereen, vooral voor de geloofsgenoten.' Dat is toch niet duidelijk! De een legt de nadruk op het eerste: 'aan allen', terwijl anderen juist een streep zetten onder dat 'vooral voor de geloofsgenoten'. In het verleden werden er discussies over gevoerd: Zou je op grond van deze tekst eigenlijk niet naar een gereformeerde slager moeten? Of naar een christelijke boekhandel? Nee, zet een ander: we moeten ons juist niet opsluiten in onze eigen kring!

Waarom schrijft Paulus het zo onduidelijk? Of zou het kunnen zijn dat wij niet precies begrijpen wat hij wil zeggen? Doe het goede, dat is de kern. En steeds meer urgent in onze samenleving. Dat christenen minder met woorden, maar met daden getuigen zijn. Maar aan wie?

**** doe goed om uit de kwade wereld te redden**

Het mooie van een aantal preken is, dat bijbelteksten niet allemaal een solo zingen, maar tot klinken komen in het geheel van het koor. Nu ik me met deze tekst bezighoudt in het geheel van de Galatenbrief, vallen voor mij een aantal puzzelstukjes op hun plek. Voor mij heeft de opdracht om het goede te doen een duidelijke klank gekregen. Ik heb drie ontdekkingen gedaan, die ik graag doorgeef. Wat betekent de oproep van Paulus om het goede te doen?

Mijn eerste ontdekking is dat Paulus met deze opdracht zijn betoog afsluit. Vanaf vs.11 volgt nog een persoonlijk, handgeschreven slot, een soort PS. Maar met de oproep om het goede te doen besluit de apostel zijn betoog in deze brief. Deze opdracht sluit op een bijzondere manier aan bij het begin. Daar schreef de apostel dat Christus zich gegeven heeft om ons te bevrijden van 'deze door het kwaad beheerste wereld'. Tegenover het kwaad en zelfs midden in het kwaad word je geroepen om het goede te doen. Voel je de spanning daarin? Je bevrijding uit een wereld die beheerst wordt door het kwaad, geeft je de vrijheid om het goede te doen. Om op te roeien tegen de brede stroming van onze wereld. Tegen slechtheid, halve waarheden, eerzucht en seksuele smerigheid. Doe het goede! Jij, op jouw plek! Daarvoor heeft Christus je bevrijd!

Het goede doen, dat heeft iets met heiligheid te maken. Onaangepast, waarbij je weerstand oproept. Het goede wordt gelukkig meestal wel gewaardeerd in onze samenleving. Maar toch lang niet altijd. Als je recht door zee bent en met je bezwaren de koninklijke route gaat en zonodig aangifte doet. Als je niet over mensen spreekt maar hen persoonlijk vraagt naar hun gedrag en houding. Als je radicaal afstand houdt van grijze gebieden, manipulatie en creatief boekhouden. Als je je christelijke mening over seksualiteit en relaties naar voren brengt. Als je bereid bent genoeg te nemen met iets minder inkomen en arbeidsvoorwaarden. Dat wordt door anderen lang niet altijd begrepen.

Doe het goede! Het maakt even niet uit aan wie. Doe het goede! Dan ben je een uitzondering in deze door het kwaad beheerste wereld. Een uitzondering die tegelijk een levende uitnodiging vormt tot een ander leven. Een hoopvolle roeping, een instrument voor anderen tot de bevrijding in Christus.

**** volg de Geest richting de gemeenschap**

De tweede ontdekking heb ik de vorige keer al een beetje verklapt, toen het ging over het je laten leiden door de Heilige Geest. Dat is het thema van het laatste deel van Paulus' brief, de conclusie van het hele verhaal. Laat je niet leiden door tradities en door menselijke afspraken, maar door de Geest. Dat heeft een persoonlijke kant: geef de Geest gelegenheid zijn vrucht in jouw leven te laten groeien. Laat hem je karakter vormen naar Jezus Christus. Maar het heeft ook een gemeenschappelijke kant: de leiding van de Geest is gericht op de nieuwe gemeenschap. Christenen leven niet alleen voor zichzelf, maar vormen met elkaar één lichaam dat in beweging blijft. Ze houden elkaar in het oog en zorgen voor elkaar. In een nieuw gezamenlijk leven, in een nieuwe familie.

Deze gezamenlijkheid is de rode draad in de opmerkingen van Paulus: Als iemand struikelt moet je hem of haar zachtmoedig en liefdevol weer op het rechte pad brengen, zodat hij of zij wordt gered (1). Als iemand onevenredig zwaar belast wordt, til dan met die

ander de last mee. Juist de mensen die meer problemen op hun schouders hebben en zware klappen krijgen te verwerken, verdienen je steun en hulp. Voel je er niet te groot voor (2-3). Stel je niet trots op. Je hoeft geen indruk te maken op anderen! Dat geeft alleen maar verwijdering. Probeer je eigen taak en verantwoordelijkheid binnen het geheel goed uit te voeren. (4-5). Zorg voor de predikers van het evangelie, zodat de verkondiging doorgaat en de gemeenschap aangesloten blijft op de bron (6). Volg niet je eigen begeerten, maar besef dat je voor God leeft (7-8). Al deze aanwijzingen verdienen een bredere aandacht dan ik nu geven kan. Ze vormen samen een prachtige uitwerking van het je laten leiden door de Geest. De Geest is gericht op de nieuwe gemeenschap. Wie zich daarin laat meenemen, die 'zaait op de akker van de Geest' schrijft Paulus.

Doe het goede! De gerichtheid om de gemeenschap komt vooral tot uiting in je daden. Praktische betrokkenheid maakt je tot een gemeenschap. Niet alleen elkaar op zondag ontmoeten en elkaar bij een winkel groeten. Gemeenschap blijkt in goede daden vanuit liefde, zachtmoedigheid en vriendelijkheid. Door het goede te doen houd je de familie van God sterk. Zo blijf je in het spoor van de Heilige Geest.

** verleg je prioriteiten (thema brief)

Mijn derde ontdekking deed ik, toen ik het woord van Paulus probeerde te begrijpen tegen de achtergrond van het thema van zijn brief: de gemeenten in Galatië, bestaande uit christenen met een heidense achtergrond, die te maken hadden met de druk om zich ook aan de joodse wetten te houden. Daarmee zetten ze hun geestelijke vrijheid op het spel.

'Laten we voor iedereen het goede doen, vooral voor onze geloofsgenoten.' Opvallend is wat Paulus hier niet zegt. De groep die hier niet genoemd wordt zijn de joden. Waar de Galaten vooral werden aangesproken op hun solidariteit met het eerste volk van God, daar zegt Paulus: Maak geen onderscheid dat er niet toe doet. Wanneer je je leven inricht om een bepaalde groep te vriend te houden, dan liggen je prioriteiten verkeerd. Laat het zo algemeen blijven als het bedoeld is: doe het goede voor iedereen, vooral voor medechristenen. Sluit je niet op in een vriendengroep of in een familiekring. Laat niet al je energie opgaan aan een sportclub of een personeelsvereniging. Besteed niet al je tijd alleen aan mensen van je eigen cultuur en zelfs niet van je eigen kerk. Laat je aandacht en inzet zo breed blijven als de wereld is: 'Doe het goede voor iedereen, vooral voor de geloofsgenoten die je daar tegenkomt.'

Deze ontdekkingen hebben mij geholpen om beter te begrijpen wat Paulus bedoelt. Doe het goede in deze wereld die door het kwaad wordt beheerst. Volg de richting van de Geest naar de gemeente van Christus en draag bij aan de gemeenschap. En beperk je tijd, geld en energie niet tot bepaalde groepen, maar houdt je leven zo breed als de wereld is. Aanwijzingen voor het nieuwe leven van een christen. Leven vanuit het avondmaal. Praktisch christen zijn. Omdat Jezus Christus je daartoe in de vrijheid heeft gezet. Omdat zijn Geest je die kant op leidt. Omdat de Vader je daarvoor belonen zal.

Laat je geloof niet alleen bestaan uit woorden, maar ook uit daden. Laat het merkbaar zijn in de besteding van je uren en je euro's. 'Laten we voor iedereen het goede doen, vooral voor onze geloofsgenoten.'

Amen